

І чужому научайтесь,
І свого не чурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УБС: HENDERSON 5-8740
Тел. з Нью-Йорку:
BARDY 7-4125

КОНФЕРЕНЦІЯ МІНІСТРІВ 20-Х ДЕРЖАВ АМЕРИКИ ЗАСУДИЛА ДОМІНІКАНСЬКИЙ РЕЖИМ

У ВІДПОВІДЬ НА ВИРІШЕННІ ОРГАНІЗАЦІЄЮ
АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ САНКЦІЇ ПРЕДСТАВНИКІ
ДОМІНІКАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЗАЛИЩИ-
ЛИ КОНФЕРЕНЦІЮ В САН ХОЗЕ

Сан Хозе, — Коста Ріка. — Двадцять міністрів закордонних справ, зібраних в Сан Хозе закінчили офіційно в неділю дня 21-го серпня ц. р. свою шосту Консультативну Конференцію, підписуючи запропоновану ще в суботу дня 20-го серпня резолюцію про засудження диктаторського режиму Домініканської Республіки за акти агресії й інтервенції проти Венесуели. В резолюції встановлено водночас із цим низку карних санкцій проти Домініканської Республіки у формі колективного збавлення дипломатичних зв'язків і застосування частинних економічних санкцій. Протестуючи проти резолюції, делегація Домініканської Республіки покинула наради міністрів закордонних справ ще перед формальним голосуванням над резолюцією і її члени вийшли з Коста Ріки до Кіудад-Трухільйо. Провідник домініканської делегації міністр закордонних справ Порфіріо Геррера Базек сказав прощальну мову перед відходом від конференції міністрів закордонних справ Коста Ріки Альфредо Варгасі Фернандесу, заявивши йому, що домініканська делегація не візьме участі ні в нарадах міністрів закордонних справ, на яких буде голосована резолюція проти Домініканської Республіки, ні навіть в черговій Шостій Консультативній Конференції міністрів закордонних справ Організації Американо-американських держав, яка почалася в понеділок і яка присвячена з'ясуванням з Кубою, особливо ж справі підтримуваного кубинським ре-

жимом комунізму. Прийнята Шостою Консультативною Конференцією американських міністрів закордонних справ резолюція викликала в офіційних колах домініканського диктаторського режиму велике, використане пропагандою обурення проти "інтервенції Організації Американо-американських держав у внутрішній справі Домініканської Республіки. Проурядова домініканська преса називає цю резолюцію й ухвалені санкції актом "міжнародної агресії проти Домініканської Республіки і її національної суверенності", подібним до збройної інтервенції З'єднаних Держав Америки в 1916 році. Коли американська морська піхота зайняла була часово Домініканську Республіку. Президент Домініканської Республіки Іоаким Бельятер відбив уже в неділю, ще перед поверненням домініканської делегації надзвичайні наради в справі створеної резолюцією Організації Американо-американських держав ситуації. Згадавши резолюцію із засудженням актів агресії й інтервенції, спрямованих проти Венесуели, включно із спробою вбити венесуельського президента, викликала у Венесуельській пресі сатисфакцію. Сьома Консультативна Конференція американських міністрів закордонних справ, що почалася в понеділок, присвячена справі комуністичної загрози для безпеки американської системи, і стосується вона головним чином Куби і зв'язків її диктаторського режиму із Союзом, особливо ж справі підтримуваного кубинським ре-

ВІДОНРЕМЛЕНУ ВІД ДІСКОВЕРЕНА XIV КАБІНУ СХОПЛЕНО В ПОВІТРІ

Капітан Гарольд Е. Мічелл (ліворуч), пілот літака, що зловив у повітрі кабінку з "Дісковерера XIV" вітається з капітаном Росом Б. Лефетедом (праворуч), який потопив "Гудника" випущена "Дісковерера XIV" в орбіту Землі. Посередній ген. О. Дж. Рітленд, командант ракетного департаменту летунських збройних сил.

Вашингтон. — Летунським збройним силам ЗДА поведлося схопити в повітрі, на висоті 10.000 стіп 85-фунтову кабінку випущену з американського супутника "Дісковерер XIV" і відокремлену від нього під час лету космічними просторами орбіти Землі. Кабіна була заселена в парашут і її з допомогою супутникового радіо спроводжено на висоту 10.000 стіп понад землю, де її зловив спеціальний літак із допомогою найновіших каблів. Це перша того роду вдала спроба в історії розвитку штучних супутників Землі. Зловлено цю кабінку в п'ятницю 19 серпня ц. р. о год. 7:14 вранці літак 300 миль на північний захід від Гаваї. Супутник "Дісковерер XIV" був випущений в четвер 18 серпня із летунської бази Ванденберг у Каліфорнії. Кабіна була приєднана до відокремлення від супутника від час його сімнадцятого 95-миногового лету понад бігунами Землі на висоті між 116 і 502 миль і вона відокремилася над Аляскою і за нею ж негайно почали стежити десанти літаків і один корабель в цій області, аж до моменту, коли кабінка злетіла на висоту 10.000 стіп де її схоплює за парашут з допомогою спеціальних каблів, винесених з літака. Кабіна відбула 450-000 миль подорожі космічними просторами протягом 27 годин. У військових колах сподіваються, що ця удача спроба із зловленням кабінки у повітрі викликала в великій мірі використання штучних супутників для розвідувальних і повітряно-оборонних цілей. Науковці думають, що ця спроба наблизить теж здійснення випущення живої створіння в космічні простори і повернення його на Землю.

НІКСОН ПРОГОЛОСИВ СВОЄ СТАНОВИЩЕ В СПРАВІ БОРЬБОЇ З КОМУНІЗМОМ

Вашингтон. — Віце-президент Річард М. Ніксон, опублікував у суботу, дня 20 ц. м. свою 30-сторінкову аналітичну проблему комунізму і боротьби з ним. Це перша цього роду із запланованих публікацій республіканського кандидата на президента про проблеми Америки. У своєму зведенні Ніксон стверджує, що головною причиною американської слабкості в боротьбі з бойовою агресією комуністичного комунізму є недостатня достатнього розуміння внутрішнього характеру цієї загрози і тому теж передумовою успішного по-

ПОМЕР ЄП. ПАВЛО ГОЙДИЧ, ЧСВВ

Мюнхен. — З Чехо-Словаччини наспіла вістка, що в комуно-чеській в'язниці в Леопольдові на Словацькому помер ще 19-го липня ц. р. єпископ Прагської греко-католицької єпархії, Преосвященний П'явло Гойдиш, ЧСВВ, після 9-річного ув'язнення, на 72 році життя. Владика Павло Гойдиш, був висвячений на єпископа 7-го березня 1927 р. Він став Апостольським Адміністратором парохій, які колись належали до Мукачівської єпархії, а залишилися по стороні Словацьчини після приходу мадярів на Карпатську Україну в 1939 році. Після приходу більшовицької військ на Словацьчину, внаслідок чого там греко-католицьке духовенство і проголошено "добровільне воз'єднання" Греко-католицької Церкви з Православною, 15-го січня 1951 року після 5-денного пропагандистського процесу чеської комуністи, під диктатом Москви, засудили Владика Павла Гойдиша на довічне ув'язнення в'язниці. Вістка про звільнення списку Гойдиша виявилася невірною.

На Союзівці відбувся цікавий мистецько-розваговий вечір

Союзівка, Кербокон-розвага. Не зважаючи на цілоденний зливиш дощ у п'ятницю дня 19-го серпня ц. р. кінець тижня притягнув на цю острів УНСоюзу знову ж багато гостей і відвідувачів. Окремою атракцією для численних зібраних гостей був мистецько-розваговий вечір, що відбувся при співучасті відомої співачки Наталії Андрусів, в антрактах між виступами п-ї Андрусів продовжуючи свою розповідь Микола Понеділок й Іван Керницький прочитали з своїх нових гуморесок.

ПОВЕРСА ЗАСУДИЛИ В МОСКВІ НА 10 РОКІВ В'ЯЗНИЦІ — ДРУЖИНА АПЕЛЮЄ ДО БРЕЖНЕВА

Москва. — Тричленний військовий трибунал засудив у минулу п'ятницю 19 ц. м. американського летуна Френсіса Поверса за шпигунство, доконав летом над совєтською територією 1 травня ц. р. на 10 років в'язниці, при чому три перші роки він має терестити у в'язниці, а далі — на заслання, на примусових роботах. Від цього заводу не може бути відкликаний. Однак Верховний Совет може засудити зліздити, або скасувати. Формально це залежить від голови Верховного Совету, "президента" Леоніда І. Брежнєва, фактично від волі і наказу єдиного дійсного диктатора в СССР, Никіти Хрущова. Професор кримінального права у Всесоюзному інституті правничих наук у Москві, Б. С. Нікіфоров, як заступник голови Найвищого Суду в СРСР Л. Н. Смирнов, які перебувають тепер на конгресі юристів в Лондоні, заявили з покликанням на 44 статтю кримінального кодексу, що після відслуження двох дрітх кар — решта кар може бути в'язниці подарована, під умовою, що він виявить "чесність і добру працю". Дружина Поверса залишається поки що в Москві, щоб передати Брежнєву прохання на помилування засудженого летуна. Три американські адвокати наразі вийшли з совєтським оборонцем Поверса, Гріненом, який порадив їм, як писати таку прохання на помилування, але водночас не зробив великих надій на успіх тих заходів. Хрущов перебуває тепер на літніх відпочинках на Кримі і діставити до нього не можна.

СОВЕТИ ВИПУСТИЛИ НОВОГО САТЕЛІТА З ДВОМА СОБАКАМИ І ТЕЛЕВІЗОРОМ, — ЗВІРТА БУЦІМ-ТО ВЕРНУЛИСЬ

Москва. — В минулу п'ятницю 19-го ц. м. ТАСС подав вістку, що в тому дні, з невідомою, як звичайно, місія вистрелено другий — за совєтським терміном — "космічний корабель", в якому знаходилися дві малі собаки "Стрілка" і "Білка" — та телевізійний апарат, який показував дії тих собак; спеціальною апаратурою можна буде — твердять більшовики — стежити з Землі за отими телевізійними образами. Совєтський комуністичний в'язень, що "будуть жити за волею", без подання ближчих подробиць, щоб стегнути на Землю живими тваринами. Комуніст ТААС-а зв'язав випущення цього останнього совєтського штучного супутника Землі з совєтськими плянами випущення в недалекому майбутньому у міжпланетні простори — живої людини. Цей другий з черги совєтських "космічних кораблів" бувим-то важить 4.600 к. себто 10.120 фунтів. Він окружує Землю на 90.6 хвилин, а його шлях веде понад Токію, Веллінгтон у Новій Зеландії, Ріо де Жанейро, Париж і Сельо. В'язня випущення кожного свого супутника з якоюсь міжнародною підписою, щоб можна було краще використовувати той успіх для літничої пропаганди, вистрелення цього останнього супутника більшовицькі політики з закінченням конгресу Міжнародної Аеронавтичної Федерації у Штотгольмі. Західні коментатори звер-

На совєтській антарктичній базі згинуло в пожежі 8 осіб

Лондон. — На совєтській метеорологічній базі Мірний в Антарктиці вибухла ще 8 серпня ц. р. пожежа, яка охопила так швидко один з тамових будинків, що згинуло в ньому вісім осіб, шість родин, один чех і один німець, — всі науковці, фахівці метеорології і полярних метеорологічних явищ. Совєти, згідно з своїм звичаєм, затягли подію, про яку швидко теж наспіла вістка з американської антарктичної бази,

РАДА БЕЗПЕКИ ОН РОЗГЛЯДАЄ ЗНОВУ СПРАВУ КОНГА

Об'єднані Нації. — В минулу сесію 21 серпня ц. р. Рада Безпеки Об'єднаних Націй вже четвертий раз збиралася для розгляду справи Конга, цим разом з приводу гострого конфлікту між генеральним секретарем ООН Дагом Гаммершилом і прем'єром центрального уряду Конга, Патрісом Люмубою. Конфлікт виник на основі розбіжної інтерпретації дотеперішніх постанов Ради Безпеки з 14 і 22 липня та 9 серпня ц. р. Люмуба стоїть на становищі, що Об'єднані Нації, рішенням вислати до Конга міжнародне військо "для допомоги уряду Конга", тим самим зобов'язали дати військову поміч тому центральному уряду "завести лад" в цій державі, ото ж і злізидувати бунт автономного провінційного уряду в Катанзі, що проголосив був відірвання від Конга та, після того, погодився на приналежність до Республіки Конго під умовою децентралізації державно-адміністративної системи. Знову ж Гаммершилл покликується на постанову Ради Безпеки, що військо ООН не можуть втручатися до внутрішньої — політичної справи в Конго, які стосуються устрою тієї держави. Тому Гаммершилл безпосередньо переговорив з зазначеним прем'єром Катанзі, Мойсею Чомбе, вислав туди міжнародне військо не втручаючись у справи правління в Катанзі та відмовився дати Люмубі літаків під прапором ООН для перевезу до Катанзі членів центрального уряду, — тим більше — його військ для операцій проти Чомбе. Це розлючило Люмубу так, що він проголосив "втрата довіри" до Гаммершилла і його заступника, д-ра Ралфа Бонче, дармащо цю останній — мурин. На засіданні Ради Безпеки в неділю 21 серпня ц. р. обішли звідомлення представни Гаммершилла, тваруючи в ньому головну анархію й насильницькі виступи підлеглого Люмубі армії, що її воєни нападуть війська міжнародного війська і перешкоджають переводити місію ООН. Гаммершилл заявив, що коли б продовжувалася така дійсність в Конго, то він виставить внесок на перевірці цілої програми допомоги Об'єднаних Націй

для Конга. Справу становища центрального уряду Конга з'ясував Антуан Кізенга, віце-прем'єр Конга. Він поставив низку вимог, м. і., щоб створити адміністрацію — доглядний Комітет ООН для реалізації місії ООН в Конго, при чому той Комітет складався би тільки з представників африканських держав. Далі, вимагав негайно роззброєння решти бельгійського війська, що в Конго, піддачі летовиці і портів в Конго під догляд конголезької поліції, контактування і переговорювання представників ООН в Конго тільки з його центральним урядом і т. п. Представники Аргентини, Тунісу, Італії і Цейлону вказували на небезпечність громадянської та навіть третьої світової війни, якщо будуть-то держава почне переводити на терен Конга військову акцію на власну пуну. Речник Гвінеї, де найбільш совєтський вплив, цілком солідаризувався з вимогами П'єзиди і вимагав воєнного походу проти Катанзі. Генрі Кебот Ладж від ЗДА рішуче спротивлявся пропозиції Васілія Кузнецова щодо рекрутування "добровольців" для вислати "на поміч" до Конга та висловив від уряду ЗДА повне довіря Гаммершиллові. Васілія Кузнецов зголосив — але потім відкликав нібито компромісову резолюцію, в якій пропонує створити в Конго Комітет з представників всіх країн, які мали ту саму військову контингенту. Цей Комітет був би під головуванням генерального секретаря Гаммершилла, але "наразі" він поділено з центрального уряду Конга щодо всіх кроків ООН в Конго. Недільні наради Ради Безпеки перервано до понеділка 22-го ц. м. Гадають, що кожна найменше дискредитування Гаммершилла потягне за собою його відміну і відміну цілого ряду інших урядовців Об'єднаних Націй. Совєти виразно підтримують Люмубу, щоб сіяти неспокій. Проголошено, що д-р Ралф Бонч вернеться до Нью-Йорку, а на його місце, як репрезентант генерального секретаря ООН, приїде відісід Рашвар Даялі. Люмуба вважає це за свою "перемогу".

СССР жадає дебат в ОН над літаком „У-2” — ЗДА відновлюють справу Мадярщини

Об'єднані Нації. — Совєтський Союз жадає включення у денний порядок нарад найбільшій Генеральній Асамблеї справи американських літаків U-2, збитого 1 травня ц. р. над Свердловськом, і RB-47, збитого 1 липня ц. р. в морі Баренца, що їх совєтська вимога лунить в ілюзію, як згодний доказ про водження Америки "агресивної і провокаційної" акції проти неупорядкованості совєтської території. Справа обох літаків вже вже розглядала Радою Безпеки ООН і в обох тих випадках відкинуто совєтські твердження, наче б вони являли собою "небезпеку для світового миру". Зголосення тепер цих справ ще

дипломатичним зв'язкам з Ізраїлем, географічно це ближчого сусіда Кипру. Президент Кипру, архієпископ Мадаріос не поспішав з етикетних і інших арабів та погодився на призначення ізраїльським урядом амбасадора до Кипру в особі Зес-ва Левіна. Коста Ріку тому обрано на терен теперішнього з'їзду 20-х міністрів закордонних справ американського континенту, в цій малій країні наус — з усіх середньо-американських країн — найбільш спокій. М. і, в столиці Коста Ріки Сан Хозе в Національний театр, в якому на парадному відкритті у 1957 році грали оперу Гуно "Фауст".

Президент таврує засудження Поверса — Захід стверджує провал сов. пропаганди

Вашингтон. — Президент Айзенгавер висловив жаль з приводу важкого засуду, проголошеного у Москві на процесі проти американського летуна Френсіса Поверса, та співчути членам родини засудженого п'явта. Державний департамент заявив, що він продовжує надіюватися на матеріальну допомогу титулом відшкодування дружині Поверса та що американський уряд не думає і не думає притягати до відповідальності Поверса, коли б він вернувся до ЗДА. Речник Президента пресовий секретар Дж. Гагерті різко нагадував використання більшовицьким судового процесу проти Поверса для цілей політичної пропаганди і дальшої лаяки проти Америки. — Західно-європейська, зокрема англійська

В АМЕРИЦІ

Пресовий секретар сенатора Джона Кеннеді, демократичного кандидата на президента, Пітер Салленгер, рішуче заперечує республіканським закладам, наче б сен. Дж. Кеннеді видав забагато грошей у своїй передвиборчій кампанії. Салленгер твердить, що Кеннеді витратив "тільки" \$912.500, та що однократно през. Айзенгавер, як і пок. сен. Тефті видали було по \$2 мільйонів у своїй кампанії в 1952 р., в демократичному кандидатом на президента в 1956 р. передвиборчій кампанії коштувала \$1.500.000. У провінції Альберті в Канаді біля місцевості Медісон Гетт передано в минулому тижні штучний вибух 20-х тонн вибухової матеріалів у ході військово-наукових дослідів, як можна забезпечити проти атомового вибуху. Річмо-кат. духовник Дж. А. О'Брієн з Університету Нотр Дам в Сент-Венді в Індіані заявив, що й в історії й мова в католицьких вероученнях є однією з найбільш важливих перешкод для познання нових мав вірних для Річмо-католицької Церкви в Америці. Американське духовенство — мовляв

